

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Handlingsplan för Medicinska fackbiblioteket 2026-2029

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner handlingsplan för Medicinska fackbiblioteket gällande 2026-2029.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen ska kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Planerna ska utgå från bibliotekslagen, vara politiskt beslutade och beskriva den lokala bibliotekspolitiken.

Region Gotlands biblioteksplan beskriver gemensamma inriktningar och mål för hur de gotländska biblioteken ska utvecklas under perioden för att möta allmänhetens behov, lagkrav och aktuella samhällsutmaningar.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ansvarar för Medicinska fackbiblioteket och har tagit fram ett förslag på kompletterande handlingsplan som beskriver aktiviteter och ansvar för denna verksamhet utifrån de övergripande målen i Region Gotlands biblioteksplan.

Exempel på aktiviteter från handlingsplanen är att synliggöra bibliotekets tjänster genom interna kommunikationskanaler, erbjuda stöd och utbildning oavsett geografisk plats på Gotland man tjänstgör på, utbilda i källkritik och informationsvärdering samt vidareutveckla samverkan med akademiska bibliotek.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Region Gotlands biblioteksplan 2026–2029 är ett styrdokument som beskriver hur den nationella och regionala bibliotekspolitiken ska genomföras på Gotland. Enligt bibliotekslagen ska kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Planerna ska utgå från bibliotekslagen, vara politiskt beslutade och beskriva den lokala bibliotekspolitiken när det gäller all biblioteksverksamhet som kommunen eller regionen bedriver. Då Region Gotland är en kommun med ett regionalt uppdrag, inkluderar biblioteksplanen både kommunala och regionala biblioteksformer; folkbibliotek, skolbibliotek, gymnasiebibliotek, vuxbiblioteket, folkhögskolans bibliotek, medicinska fackbiblioteket och regional biblioteksutveckling.

Biblioteksplanen beskriver gemensamma inriktningar och mål för hur de gotländska biblioteken ska utvecklas under perioden för att möta allmänhetens behov, lagkrav och aktuella samhällsutmaningar. Alla inriktningar i planen kan användas av alla biblioteksformer, däremot kan de olika målen vara olika användbara för de respektive biblioteksformerna. Varje biblioteksform ska sen bryta ner målen till konkreta insatser och aktiviteter i handlingsplaner och i den årliga verksamhetsplaneringen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ansvarar för det medicinska fackbiblioteket och har tagit fram en handlingsplan för den verksamheten. Handlingsplan är en bilaga till Region Gotlands biblioteksplan 2026–2029 och beskriver hur Medicinska fackbiblioteket bidrar till att uppfylla biblioteksplanens mål utifrån bibliotekets särskilda uppdrag inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning.

Medicinska fackbibliotekets handlingsplan

Medicinska fackbiblioteket stödjer kunskapsbaserad vård genom att tillhandahålla kvalitetssäkrad information, digitala resurser, utbildning och professionsstöd. Verksamheten bidrar till kompetensförsörjning, evidensbaserad praktik, forskning och utveckling samt stärkt informationskompetens inom hälso- och sjukvården. Medicinska fackbiblioteket har en lokal på Visby lasarett samt flertal digitala tjänster tillgänglig för samtlig personal.

Handlingsplanen fungerar som:

- ett styrdokument för verksamhetens utveckling,
- ett stöd för prioritering och uppföljning,
- samt ett underlag för dialog mellan verksamhet och beslutsfattare.

Varje mål i biblioteksplanen följs av hur Medicinska fackbiblioteket bidrar till måluppfyllelse samt vilka prioriterade insatser som ska genomföras under perioden.

Mål 1. Biblioteken bedriver ett strategiskt läsförmedlingsarbete

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Medicinska fackbiblioteket främjar professionellt lärande och användning av vetenskaplig litteratur inom hälso- och sjukvården.

Prioriterade insatser

- Erbjud utbildningar i informationssökning och databasanvändning.
- Introducera nyanställda och studenter till bibliotekets resurser.
- Synliggöra bibliotekets tjänster genom interna kommunikationskanaler.

Ansvar

Biblioteket i samverkan med HSF.

Mål 2. Biblioteken arbetar för ökad demokratisk delaktighet, social inkludering och god hälsa

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket bidrar till jämlik tillgång till evidensbaserad information och kunskapsstöd inom vård, utbildning och forskning.

Prioriterade insatser

- Förbättra tillgången till digitala resurser.
- Erbjuder stöd och utbildning oavsett geografisk plats.
- Samverka med vårdverksamheter och utbildningsaktörer.

Ansvar

Biblioteket i samverkan med HSF.

Mål 3. Biblioteken arbetar för att stärka gotlänningarnas krisberedskap och medie- och informationskunnighet (MIK)

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket stärker förmågan att söka, värdera och använda tillförlitlig information inom hälso- och sjukvården.

Prioriterade insatser

- Utbilda i källkritik och informationsvärdering.
- Tillgängliggöra kvalitetssäkrade medicinska resurser.
- Bidra med kunskapsstöd vid samhällskriser och störningar.

Ansvar

Biblioteket.

Mål 4. Biblioteken arbetar för miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket bidrar till hållbar samhällsutveckling genom digitala arbetssätt, resurseffektivitet och kunskapsspridning.

Prioriterade insatser

- Främja digital tillgång till resurser och utbildningar.
- Samverka med andra verksamheter kring hållbara arbetssätt.
- Arbeta resurseffektivt vid utveckling av tjänster och informationsspridning.

Ansvar

Biblioteket.

Mål 5. Bibliotekens utbud är tillgängligt

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket arbetar för att digitala resurser och tjänster ska vara tillgängliga för användare i hela regionen.

Prioriterade insatser

- Förbättra användarvänligheten för digitala resurser.
- Säkerställa fungerande åtkomst och autentisering.
- Erbjud digital handledning och distansstöd.

Ansvar

Biblioteket i samverkan med IT och kommunikation inom HSF.

Mål 6. Bibliotekens utbud är relevant

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket utvecklar sitt utbud utifrån användarnas behov inom vård, utbildning och forskning.

Prioriterade insatser

- Föra dialog med användare och verksamheter.
- Anpassa resurser och tjänster efter målgruppernas behov.
- Följa utvecklingen inom forskning, vård och utbildning.

Ansvar

Biblioteket.

Mål 7. Biblioteksverksamheterna har hög kvalitet

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket arbetar systematiskt med kompetensutveckling, kvalitetsutveckling och omvärldsbevakning.

Prioriterade insatser

- Delta i relevanta nätverk och fortbildningar.
- Arbeta med utveckling av digitala tjänster och arbetssätt.
- Följa upp och utveckla verksamhetens kvalitet kontinuerligt.

Ansvar

Biblioteket.

Mål 8. Biblioteksverksamheterna samverkar

Medicinska fackbibliotekets bidrag

Biblioteket samverkar med regionala, nationella och akademiska aktörer för att stärka kompetens och resursdelning.

Prioriterade insatser

- Delta i relevanta nätverk och samarbeten.
- Vidareutveckla samverkan med akademiska bibliotek.
- Samordna resurser och erfarenhetsutbyte med andra aktörer.

Ansvar

Biblioteket

Arbetsprocess och uppföljning

Handlingsplanen utgör grund för Medicinska fackbibliotekets verksamhetsplanering och prioriteringar under perioden 2026–2029.

Uppföljning sker årligen inom ramen för verksamhetens ordinarie kvalitetsarbete och verksamhetsberättelse.

Status för genomförda insatser och måluppfyllelse rapporteras till ansvarig ledning inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt vid behov inom Region Gotlands ordinarie uppföljningsstruktur för biblioteksplanen.

Efter planperiodens slut görs en samlad uppföljning av handlingsplanens genomförande och bidrag till biblioteksplanens mål.

Bedömning

Hälso- och sjukvårdens bedömning är att handlingsplanen beskriver aktiviteter som bidrar till de beslutade målen i Region Gotlands biblioteksplan och en utveckling av verksamheten Medicinska fackbiblioteket. Aktiviteterna bedöms kunna genomföras inom ramen för befintlig budget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2026-05-11

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälso- och sjukvårdsdirektör